

**LEADER koostööprojekt
“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse
ühisarendamine”**

**ETTEVÕTJATE JA TEGIJATE LOOD
NING PRAKTILISED TÖÖTOAD
PÕHJA-HARJU KOOSTÖÖKOGU
PIIRKONNAS**

14.09-15.09.2021

Teisipäev 14. september**10.00 Neeme küla, poe ja kohviku lugu
Tervituskohv**

Neeme on küla Jõelähtme vallas Harjumaal. Kaugus Tallinna kesklinnast on ca 40 km. Neeme, varem Sumini ja Sunaneeme küla asutati 1560. aastal ja see asub Ihasalu poolsaare tipus. Nõukogude perioodil (1977) nimetati küla ajutiselt ümber Ihasaluku. Neeme küla tunnistati 2001. aastal Harjumaa kauneimaks külaks ning 2002. aastal Vabariigi Presidendi poolt Eesti kauneimaks. Külas on käimas ka vilgas kinnisvaraarendus – suurim arendamisel olev elamurajoon kannab nime Kadakaranna. Tegelik elanike arv külas on ametlikest andmetest tunduvalt suurem. Neeme külas on ka väikesadam- Neeme Sadam, mis on rekonstrueeritud aga arendused veel käivad edasi. Neeme sadamas on võimalik randuda väikestel ja keskmise suurusega alustel. Sadamal on oma Alexela tankla. Enamik supluskohtadest on liivarannad. Varsti saab Neeme ka omale külaplatsi.

Neeme pood on eksisteerinud üle 88 aasta. 2014-2017 aastal oli ta remondiks suletud. Tänapäevaks on aga hoone rekonstrueeritud ja d ning seal on lisaks poele ka hubane kohvik koos teisel korrusel asetseva suure saaliga ürituste läbiviimiseks.

[https://et.wikipedia.org/wiki/Neeme_\(Jõelähtme\)](https://et.wikipedia.org/wiki/Neeme_(Jõelähtme))
<https://neemepood.ee>

11:30-12:15 Puhkekeskus Kostifer lugu

Äsja valminud ajaloolise taustaga puhkekeskus Kostifer pakub majutust ning seal saab pidada tähtsaid sündmusi, viia läbi koolitusi, korraldada fotosessioone, ettevõtte üritusi ja palju muud. Puhkekeskus asub Eesti kõige suuremal karstinähtuste alal – Kostivere karstialal, mida nimetatakse ka Kostivere urgeteks. Küün kuulub Kostivere mõisa ansamblisse, kus on kokku 14 kultuurimälestistena riikliku kaitse all olevat hoonet ja sealt möödub Jõelähtme jõgi kaob maa alla, muutudes salajõeks.

<https://kostifer.ee>

**12:30-13:45 Jõelähtme Golf lugu
Lõunasöök Jõelähtme Da Vinci Golfirestoranis**

Maailmas on hinnanguliselt 100 miljonit golfimängijat ning suur osa neist tegelevad golfiga lisaks enda arendamisel ka tööalaselt eesmärgipäraselt - hoida suhteid nii korporatiiv- kui ka tavaklientidega. Golf on üks parimaid võimalusi sõprade, kolleegide või äripartnerite tundma õppimiseks. EGCC's mängitakse aastas suurusjärk 30 000 mänguringi, millest 7000 välismaalaste poolt ning omakorda 6000 Soome klientide poolt. EGCC on Eesti suurim suurim golfikeskus nii väljakute arvu, mänguringide, harrastajate arvu kui ka käibe poolest. Ajakiri Golf World on valinud neljal korral järjest EGCC Sea Course'i Euroopa TOP100 väljaku hulka, hetkel asetseme 83. kohal.

Jõelähtme Da Vinci Golfirestoran on tõeline pärl, mis hülgab imelise looduskaua asukoha, rikkaliku Vahemerepärase toiduvaliku ning Da Vincile omase kliendikeskse teeninduskultuuriga.

<https://egcc.ee/et/>

14:00-16:00 Vanade akende restaureerimise töötuba Ajaveskis “Taaskasutus on kasulik”

Aeg on Loo küla veski jaoks olnud armutu ja armuline – maha jäetud, põlenud, sisselangenud seinaga paljas müür ootas kannatlikult, mida aeg talle veel pakub. Ühel päeval tõi aeg uue inimese tema juurde koos uue aja mõtetega ja nii sündiski vanast ja uuest kokku Ajaveski, et ajaga ikka sammu pidada ja inimestele kasulik olla.

Vanad puitaknad on kindlasti väärt säilitamist! Vanade akende valmistamisel kasutatud puitmaterjal on väga hea ja just selleks otstarbeks hoolikalt valitud. Tänapäeval sellise kvaliteediga materjali naljalt ei leia. Õpitubades räägime aknaraamilt vana viimistluse eemaldamisest, puiduparandustest, klaaside kittimisest, aknaraamide uuesti viimistlemisest. Proovime erinevaid võtteid praktikas.

<https://www.ajaveski.eu/>

16:30-17:30 Rootsi-Kallavere Külaseltsi lugu

Kallavere küla asub paarikümne kilomeetri kaugusel Tallinna kesklinnast, Maardu linna Kallavere linnaosa naabruses. Küla asustus on järjepidev muinasajast tänaseni.

Oma asukoha tõttu on küla kujunenud kontrastiderohkeks paigaks. Vahetult linna 9-korruseliste majade kõrval asub 17.saj säilinud planeeringuga Rootsi- Kallavere, millega piirneb tiheasustus mitmekümne uue elamuga Vanapere väljal. Ja sellele lisandub veelgi tihedama aedlinnaaliku planeeringuga ala Kallavere-Ülgase tee ääres mitmekümne elamuga.

Endiste aegade mälestusi püüab säilitada arenev muuseum ja mõned 20. saj algusest säilinud talude majapidamishooned, samuti põlispuud kaunite kiviaedadega külatänava ääres Rootsi-Kallaveres.

Rootsi-Kallavere Küla Selts asutati 2001. aastal eesmärgiga arendada Kallavere küla ühistegevust, koguda ja säilitada küla ajaloolist pärandit, parandada küla heakorda ja teede seisundit ning edendada naabrivalvet. Seltsi kuulus asutamise ajal 16 liiget. Praeguseks on liikmete arv tõusnud 24-ni.

<http://rkk.ee/selts/>

18:00 Õhtusöök inglispärasest Black Rose Pubis Majutus Tallinn Viimsi Spa's

Tallinn Viimsi SPA hotell asub Tallinnast vaid 12 km kaugusel looduskaunil Viimsi poolsaarel. Küllastaja kasutuses on 112 numbritoaga hotell, ilu- ja tervisekeskus ja lastekeskus tasuta lastehoiuga. Lisaks sviitidele on peretoad ja toad erivajadustega inimestele. Majutuse hind sisaldab ujula, jõusaali, spaa- ja saunakeskuse ning lastekeskuse külastusi. Tallinn Viimsi SPA kompleksis asuvad veel ainult täiskasvanutele mõeldud SPA18+ saunakeskus, kino- ja konverentsikeskus, inglise pubi Black Rose ja Eesti suurim interaktiivne veekeskus Atlantis H2O Aquapark koos 8 liutoruga. Parkimine on tasuta.

<https://www.spatallinn.ee>

Kolmapäev 15. september

10:00-12:00 Harmoonikumi lugu ja looduskosmeetika töötuba

Harmoonikum on kohtumispaik inimestele, kes väärtustavad terveid eluviise ning puhta elukeskkonna säilimist. Siin on pakkuda hellitusi nii kõhule, ihule kui ka hingele.

ÖKO-SPA Harmoonikumis õpime tegema looduskosmeetikat. Harmoonikumi spetsialistid on inimese tervise ja looduse puhtuse heaks koostanud retseptid, mis on parim valik nahahoolduseks. Nahk on inimese suurim organ ja kõik sellele kantu mõjutab meie tervist. Harmoonikumi kosmeetikumid on valmistatud värskelt puhtast looduslikust toorainest Euroopa puhta kosmeetika hea tava alustel. Ei sisalda mineraalõlisid ega kahjulikke lisaaineid.

<https://harmoonikum.ee>

12:00-13:00 Põhjakonna trepp

Lubja klindiastring on Tallinna läheduses asuva Viimsi vanim ja kõrgeim koht, mis kerkis veest umbes 11 500 aastat tagasi. Nõukogude ajal 1970ndatel oli klindi astring okastraadiga eraldatud, sest võimud hoidsid alal kütusemahuteid. Võõrvõimu ajal võimatu idee luua Haabneeme ja Lubja külasid ühendav trepp on nüüdseks ellu viidud. 50 meetri kõrgusele Lubja klindiastringule rajatud trepp on Eesti kõrgeima kõrguste vahega pimedal ajal valgustatud trepp, kust avaneb lummas vaade. Siksakitades järsul mäenõlval kulgeva valgustatud trepi piire on vaid ühel pool ja teisele poole jääb mäe looduslik nõlv.

https://et.wikipedia.org/wiki/Põhjakonna_trepp

13:15 Lõunasöök restoranis Oko

OKO Resto ootab külastajaid einestama kaunisse Haabneeme randa. Menüüs on peafookuses slow fast food ehk aeglane kiirtoit, mis sobib ideaalselt pere ja sõpradega jagamiseks. Lisaks serveeritakse OKO Restos puuküttega ahjus valmistatud Itaalia Romano stiilis pitsat, erinevate lisanditega friikartuleid ja chipse ning muid kergemaid toite.

<https://okoresto.ee>

14:30-15:45 Tallinna Botaanikaia giidiga külastus

*Tallinna Botaanikaiaed on Pirita jõe alamjooksu kõige paremini maastikuarhitektuuriliselt kujundatud piirkond. Botaanikaiaed paikneb Pirita jõe neljal terrassil, kuhu on rajatud looklev teedevõrk ja kaevatud 9 tiiki, mis enamuses saavad vee Lepiku kraavist. Okaspuude tiiki asustavad suurel hulgal valged vesiroosid (*Nymphaea alba*). Taim-ekspositsioonide taustaks on loodes ja põhjas männikud ning idas männi-tamme segamets. Viimases toimub raietega puisniidu ilmelise tammiku kujundamine. Avamaa-ekspositsioonides, mis hõlmavad u 22.5 ha, on u 6500 nimetust ja kasvuhoonetes, kus kasulikku pinda on u 2000 m², 2000 nimetust taimi. Botaanikaia u 700-sordilises rosaariumis võib tutvuda erinevatest aretusajärkudest ja -rühmadest roosisortidega.*

<https://botaanikaiaed.ee>

16:00-17:00 Iru Ämma Klubi lugu

Iru küla on Jõelähtme vallas üks tihedamalt asustatud asustusüksusi. Vanimad inimtegevuse jäljed Iru pärinevad III aastatuhande II poolest e.Kr, seega rohkem kui 4500 aastat tagasi, kui siin on olnud asula. Külas käib hoogne kinnisvaraarendus.

Iru ämm oli Iru mäel Pirita jõe lähedal seisnud piklik kivi, mida muiste austati. Praegu võib Iru mäel näha ämma asemikuna Juhan Raudsepa loodud raidkuju, mis püstitati sinna 1970. aastal, Iru koduloolaste pandud mälestuskivi asemele. Iru ämma tekkimisest on juttu eesti rahvuseepose "Kalevipoeg" kolmandas loos (Kalevipoegade jahilkäik, Linda röövimine, Kalevipoegade kojutulek).

MTÜ Iru Ämma Klubi on alates 2008.a. üles näidanud aktiivset kogukonnale suunatud tegevust. Leader programmi rahadega, sponsorite ja omafinantseeringutega on ellu viidud hulganisti kogukonnale suunatud projekte.

<http://www.iru.ee/>